

TRICY ABRAMOVICI:

Raquel

Gîndindu-mă la ultimele creații ale actriței de la Teatrul Evreiesc de Stat, mi-am adus aminte de o reflecție a lui Ion Marin Sadoveanu. Marele nostru critic atrăgea atenția asupra primejdiei generalizării în arta actorului, fiindcă această meserie se sprijină tocmai pe *particular*. Și, într-adevăr, vorbind despre Tricy Abramovici, îți dai seama că nu poți folosi aceleași epitete pe care le folosești în legătură cu actorii colegi cu ea; că nu-i găsești — oricît te-ai strădui — afinități cu nici unul dintre ei. Spun aceasta, avînd în seamă tocmai rolurile ei recente: logodnica lui Rosenthal (*Culorile nemuririi*), Rita (*Casa cu șapte buclucuri*), Geta (*Divorțul*), Freideniu (*Herzele Dubrovner*), Luky (*Misterioasa convorbire telefonică*), Iludl (*Tevie Lăptarul*) ș.a. În fiecare dintre ele, tinăra actriță a dovedit, pe lângă calitățile indispensabile oricărui bun interpret — sensibilitate, fior dramatic, personalitate —, un *farmec* propriu, care te face să o reții de la prima apariție, să o urmărești cu atenție pînă în finalul reprezentației, intuind *neprevăzutul* pe care-l implică, de fiecare dată, jocul ei. Am văzut-o pe Tricy Abramovici și în roluri de dramă, și de comedie, în creații de autentic tragism, dar și în musical-uri; am reținut-o și ca pe o

bună actriță de film (*Actorul și sălbaticii*), și ca maeștră de balet (în spectacolul *Cintec pentru sora soarelui*).

Una dintre cele mai frumoase realizări în cariera ei, însă, mi s-a părut a fi Raquel, fiica lui Don Jehuda, din dramatizarea lui Alexandru Mirodan după romanul *Evreica din Toledo* de Lion Feuchtwanger. Afirm, fără să-mi fie teamă că păcătuiesc prin entuziasm exagerat, că Raquel a lui Tricy Abramovici este o creație excepțională.

Victimă a unui conflict corneillean (între pasiunea puternică, feminină, lipsită de prejudecăți, pentru Alfonso, și datoria filială, față de Don Jehuda, ori cea religioasă, față de neamul ei), personajul dorește pătimaș să iasă din dilemă, să concilieze cele două poziții. În spectacol, ele au dobîndit o pregnantă impresionantă. „Nu căuta aventura, dar nici nu te feri din calea ei!” — spune una dintre maximele textului. Și, în aparență, sfatul este inofensiv, ba chiar benefic (așa cum sînt, întotdeauna, vorbele înțelepte). Numai că, de data aceasta, respectarea lor e legată de consecințe îngrozitoare. Actrița a reliefat în mod remarcabil zbuciumul final al Raquelei, conturat pe sinusoida climaxului: de la fata senină și naivă, la îndrăgostita imprudentă, apoi, la soția nelegitimă, prizoniera patimei oarbe și a castelului din Galiana, pînă la mama nefericită din final, pradă inocentă a conformismului devenit acțiune violentă.

Decorul spectacolului era simplu — niște faruri și două-trei elemente sugestive. Luminele care invadeau scena porneau, însă, din privirea electrizantă a actriței...

B. U.